

Tomaža Kempčana sanje.

Tomaž je kazal že v svoji mladosti veliko pobožnost, posebno do Matere božje. Ali v nevarnih letih mladeniške dobe je omrzelo njemu boljinbolj srce v ljubezni do Boga. Ko nekega večera zopet bolj zbrano opravlja svojo molitev kakor po navadi in pre-mišljuje svojo notranjost, je spoznal, da je zaostal na potu čednosti. Ustraši se samega sebe. Žalosti ves portrt začne tožiti Bogu, zakaj mu več ne deli tolikih milosti, kakor nekdej, in zakaj ga je zapustila njegova prejšnja očetovska ljubezen. Skratka, godrnjati začne lahko-mišljeni mladenič, češ, da je Bog premenil svojo ljubeznivo vedenje do njega. Tako premišljuje zaspi. Kmalu pa se mu sanjajo čudne reči: Bil je v veliki šoli, kjer je bilo zbranih mnogo učencev, ki so pazno poslušali svojega učenika. Tudi on je bil med učenci. Kar se prikaže Marija v belí obleki in v velikem blesku ter stopi med učence. Gre od učenca do učenca, postane pri vsakem ter se ljubko pogovarja z njim kažoč mu svojo materinsko ljubezen. Nepokojen čaka Tomaž, da pride k njemu sveta Devica. Vedno upira vanjo oči hoteč ji pokazati, kako želi, da se približa še skoraj tudi njemu. Naposled pride vendar tudi k njemu, ali njene oči so resne, njemu ni tako prijazna, kakor je bila drugim tovarišem; celo pokara ga, kako da je postal tako mlačen v božji službi; še bolj mu očita, zakaj se je pritoževal, da ga je Bog zapustil in da se ne kaže do njega več tako ljubeznivega in dobrega, ko je vendar le on zapustil Boga in premenil svojo nekdanjo otroško vdanost do svojega nebeškega Očeta. Po tem resnem materinem opominu zapusti božja Devica mladeniča ter izgine. — Tomaž se zbudi premišljujoč skrivnostni sèn, v katerem je videl svojo zmoto. Z novim dnevom je prišel v novo življenje.

